

GRAD UMAG – PLANSKA OBILJEŽJA POVRŠINA SPORTSKO REKREACIJSKE NAMJENE

Denis Ambruš¹

Apstrakt: Umag je grad i luka na obali Istre, ujedno je sjedište istoimene lokalne samouprave – grada, dok prema popisu broji 12.699 st. (2021.). On je gospodarsko i kulturno središte obalnog dijela sjeverozapada Istarske županije. Za razvoj gospodarstva u drugoj polovici 20. st. zaslužni su između ostalih turizam, ribarstvo, industrija, te trgovina. U sjevernom dijelu umaške luke, ispred hotela Adriatic smještena je, najveća, sukladno uvjetima, ACI-jeva marina u Istri. Ona raspolaže s 475 vezova za jahte različitih duljina i 40 suhih vezova na obali. Okolica grada plodna je i pogodna za ekstenzivnu poljoprivrednu proizvodnju s kauzalnim ograničenjem daljnje preizgrađenosti priobalnoga predjela. Od mnogobrojnih tradicionalnih umaških manifestacija najvažniji je teniski ATP turnir Croatia Open, po kojem je Umag prepoznat kao oaza sportskog turizma.

Ključne riječi: sportsko – rekreacijska namjena, zelena agenda, urbanizam, Umag

CITY OF UMAG – PLANNING FEATURES OF AREA FOR SPORTS AND RECREATIONAL PURPOSES

Abstract: Umag is a city and port on the coast of Istria, and is also the seat of the local government of the same name - the city, while according to the census it has 12.699 inhabitants (2021). It is the economic and cultural center of the coastal part of the northwestern Istrian County. Tourism, fishing, industry, and trade are among the factors responsible for the development of the economy in the second half of the 20th century. In the northern part of the Umag harbor, in front of the Adriatic Hotel, the largest, according to the conditions, ACI marina in Istria is located. It has 475 berths for yachts of various lengths and 40 dry berths on the coast. The surroundings of the city are fertile and suitable for extensive agricultural production with a causal limitation on further overdevelopment of the coastal area. Of the many traditional Umag events, the most important is the ATP tennis tournament Croatia Open, for which Umag is recognized as an oasis of sports tourism.

Keywords: sports and recreational use, green agenda, urban planning, Umag

---

¹ Sveučilište u Rijeci – Građevinski fakultet u Rijeci, Radmile Matejčić 3, 51 000 Rijeka; E-mail: denis.ambrus@gradri.uniri.hr, ORCID: 0000-0002-8721-3783

UVOD

Umag je grad i luka na obali Istre, ujedno je sjedište istoimene lokalne samouprave – grada, dok prema popisu broji 12.699 st. (2021.). (Sl. 1.) On je gospodarsko i kulturno središte obalnog dijela sjeverozapada Istarske županije.² Za razvoj gospodarstva u drugoj polovici 20. st. zaslužni su između ostalih turizam, ribarstvo, industrija, te trgovina. U sjevernom dijelu umaške luke, ispred hotela Adriatic smještena je, najveća, sukladno uvjetima, ACI-jeva marina u Istri. (Sl. 2.) Ona raspolaže s 475 vezova za jahte različitih duljina i 40 suhih vezova na obali. Okolica grada plodna je i pogodna za ekstenzivnu poljoprivrednu proizvodnju s kaulzalnim ograničenjem daljnje preizgrađenosti priobalnoga predjela. Od mnogobrojnih tradicionalnih umaških manifestacija najvažniji je teniski ATP turnir Croatia Open, po kojem je Umag prepoznat kao oaza sportskog turizma.³

PLANIRANJE SPORTSKOG TURIZMA KAO GLAVNOG TURISTIČKOG ADUTA

U većini turističkih djelatnosti prisutni su sport⁴ i rekreacija. „Prostorni plan Grada Umaga je temeljni strateški, prostorno planski dokument koji omogućava policentrični razvoj svih 23 naselja na području Umaga. Prve su to izmjene nakon 2004. godine, kada je plan i donesen. Od 1300 zahtjeva građana za proširenjem građevinskih područja, pozitivno je riješeno 400-tinjak zahtjeva, odnosno usvojeni su gotovo svi zahtjevi koji su udovoljavali zakonskim kriterijima.“ [1] Radi toga u Umagu su uređeni tereni za različite sportsko-rekreacijske aktivnosti poput: trim i biciklističkih staza, golfa, jahanja, tenisa, odbojke, nogometa, padela, različitih vodenih i nautičkih aktivnosti, Go-Karta itd. Po definiciji sportsko-rekreacijski turizam je: specifičan oblik turizma u kojem prevladavaju sportski motivi za putovanje i boravak u određenim turističkim mjestima i centrima. Različite oblike sportsko-rekreacijskog turizma moguće je razvrstati u tri skupine:

- natjecateljski sportski turizam (ATP Studena Croatia Open Umag), (Sl. 3.)
- zimski sportsko rekreacijski turizam i
- ljetni sportsko-rekreacijski turizam, čiji se prostor odvijanja vezuje uz more, jezera, rijeke i planine. [2]

Dio njih je tradicijski vezan na prirodna staništa kao iznimne predjele i nudi privlačne izletničke vidikove i mjesta za odmor i ladanje. Moguće je istima povezati različite sadržaje okolnih naselja dok je dostupna i prekogranična povezanost sa Slovenijom u neposrednoj blizini. Pogačnik (2008: 100) tako navodi: „Sportsko rekreacijska djelatnost je dio turističke svakodnevnice, posebno za vrijeme lošijeg vremena i izvan sezone, kad su smanjene mogućnosti za osnovne aktivnosti (kupanje i boravak na plaži). Često je provediva i u ljetnom kupališnom turizmu, posebno kada nije jako vruće, odnosno rano ujutro i kasno poslijepodne, čak i navečer.“ [3] Iznadprosječni broj otvorenih sportskih pov./st. u odnosu na kontinentalne standarde usmjerenja je da grad Umag radi toga planira sportski turizam kao svoj glavni turistički adut konkurentnosti i u odnosu na obližnja odredišta, Poreč i Portorož. „U skladu s

---

² Prostor istraživanja obuhvaća Grad Umag, koji je smješten na samom sjeverozapadu Istarske županije, te geografski pripada prostoru Bujštine. Grad Umag, osim samog grada Umaga i okolice, obuhvaća cijeli prostor Savudrije s pripadajućim naseljima. Grad graniči s općinom Brtonigla na jugu, s Gradom Buje na istoku, te malim dijelom na sjeveru sa Slovenijom. Zbog svoj položaja za Umag se može reći da predstavlja vrata Hrvatske, posebno u turističkom smislu. [2]

³ Prvi ATP turnir u regiji održan je 1990. pod prvobitnim nazivom Jugoslav Open.

⁴ I ako je još 1887. godine u Umagu djelovalo Veslačko društvo Adriatico, u Savudriji Veslačko društvo Esperia, a u dvadesetim godinama 20. st. se na teniskom terenu tvornice „Arrigoni“ igrao tenis, slobodno možemo reći da je pravi razvoj sporta, u modernom obliku, u Umagu počeo nakon 2. sv. rata. Već 1946. godine u okolnim naseljima osnivaju se prvi sportski klubovi i to, naravno, u nogometu (NK Savudrija i NK Juricani). [4]

ograničenjima Županijskog plana, koji ograničava ukupnu površinu gospodarske namjene, stvoreni su uvjeti za razvoj gospodarstva na području turizma, za izgradnju obiteljskih hotela te na području novih poslovnih zona za ostale poduzetničke aktivnosti." [1] Tako se Sportsko-rekreacijski centar prema Rječniku turizma (2001.) definira kao skup objekata i sportskih terena, zatvorenog i otvorenog tipa, koji uglavnom opslužuje potrebe turista ali i domicilnog stanovništva. Gradnja sportsko-rekreacijskih centara u turizmu posljedica je potrebe turista za različitim sportsko-rekreacijskim sadržajima u vrijeme odmora. Temeljni preduvjeti i kriteriji za oblikovanje sportsko-rekreacijskog centra jesu: interes i potrebe gostiju, materijalne i stručne te prostorne mogućnosti, ekološki povoljni uvjeti, mogućnost dobre komunikacije s ostalim objektima, mogućnost daljnjeg proširenja, iskoristivost centra tijekom cijele godine, polivalentnost centra za različite potrebe, održavanje objekata i dr. [2] Priroda je najbolji teren za rekreaciju na otvorenom. „Klasičnu ponudu koja je zadovoljavala nekadašnje goste, a obuhvaćala je more, sunce i zrak, 1970-ih godina zamjenjuje moderna ponuda obogaćena sportskim sadržajima i ostalim aktivnostima aktivnog odmora.“ [5] Obalne šetnice i staze u unutrašnjosti obiluju sa vidikovcima i zelenilom koje ih okružuje kako bi ostvarili što kvalitetniju relaksaciju. Jedan od karakteristika ovoga prostora je i vjetar jugo koji u jesen i proljeće na lokacije Savudrije stvara velike valove pogodne za aktivnosti na moru u vidu surfanja. Rekreacijsko bicikliranje po cestama ili prirodi poput „mountainbikera“ omogućuje kvalitetnije sagledavanje i upoznavanje svih skrivenih kutaka ovoga odredišta sjeverozapadne Istre. Jednako se nude sjajni uvjeti za rolanje. Uz sve prethodno navedeno postavljeni su i trendovski višenamjenski tereni poput padela i otvorenih vježbališta. Na njih se nadovezuje i rekreacijsko pješačenje ili nordijsko hodanje slikovitim stazama i šetnicama po kojima je omogućeno i trčanje. Sve opisano ovim radom usmjerava nas na ciljeve prostornog razvoja velikoga turističkoga središta te na polivalentnu turističku regiju s ključivom sportsko-rekreacijskom namjenom i korištenjem površina. Daljnji program kroz planska rješenja za Umag tako usmjerava prostorni opseg zahvata u sportsko-rekreacijski polivalentni centar. „Nakon izlaganja i stručnog objašnjenja izrađivača plana, vijećnici su shvatili da se donošenjem plana istovremeno omogućava razvoj, ali i štiti prostor, naročito zone namijenjene za rekreaciju građana, od Sv. Pelegrina pa do Umaga. Upravo je iz navedenih razloga prva i cjelovita Izmjena i dopuna prostornog plana grada Umaga jednoglasno podržana.“ [1]

REZULTATI RAZVOJA SPORTSKO - REKREACIJSKE INFRASTRUKTURE

Strateškim dokumentima i prostorno planskom dokumentacijom predviđene su velike investicije u razvoj sportske infrastrukture. Preko 400 ha predviđeno je za prostor za sportske sadržaje grad Umag, kao centar sporta i sportskih događanja, iz godine u godinu ulaže u sportsku infrastrukturu koja zadovoljava visoke kriterije. Velik broj sportskih klubova i udruga na području Umaga prvenstveno zahtijeva kvalitetne uvjete koji su nužni za kontinuirani razvitak svake sportske organizacije. Ujedno, Umag, kao centar velikog broja sportskih događanja na svjetskoj razini tijekom čitave godine, svakako mora udovoljiti zahtjevima postavljenim od strane organizatora. [4] Umag, pored visoke razine razvitka sportske infrastrukture, koja udovoljava ne samo kvantitetom nego i kvalitetom, konstantno stvara nove projekte i planove ne bi li na području sporta dosegao još višu razinu. U navedenom smjeru, Grad Umag trenutno provodi aktivnosti vezane za sljedeće projekte od iznimne važnosti za Umag, na području Stella Marisa, kao centar sporta na regionalnoj razini:

- polivalentna trodjelna sportska dvorana, na površini od 23 000 m². Dvorana će uključivati teleskopske tribine za 3 000 posjetitelja.
- nogometnog kampusa, koji će u konačnici sadržavati 10 nogometnih igrališta, od kojih 2 s umjetnom travom (sukladno FIFA2 standardu) te 8 terena s pravom travom.

U budućem „Sportskom centru Umag“ planira se i izgradnja kompleksa zatvorenih i otvorenih bazena, 6 teniskih terena, zatvorene dvorane za boćanje sa 6 jogova, gradskog „pucališta“ (Driving range) za golf, polivalentnih terena za mali nogomet, odbojku i rukomet te šetnica i staza za trčanje. Temelj projekta je, uz stvaranje preduvjeta za profesionalno i rekreativno bavljenje sportom, ujedno i generiranje pulsirajućeg javnog prostora i revitalizacija šireg centra grada. [4]

ZONE NAMIJENJENE ZA SPORT I REKREACIJU

Različita polazišta prostornoga razvoja područja obuhvata teritorija Grada Umaga i njegovih pripadajućih svih 23 naselja vezana su kako za sadašnje upravljanje određenim planski izgrađenim kapacitetima, između ostalih sportsko-rekreacijske namjene jednako tako i s raznolikim nasljeđem prirode i mora koje ga okružuju.⁵ Antropogeno djelovanje ljudi na prirodu tijekom 20. st.⁶ naročito njegove druge polovine, pokazalo je sve nedosljednosti građevinskih zahvata u prostoru kao i potpunu nedorečenost njegove održive zaštite. I tako, dodatno stranim kapitalom, inicirano u prvim decenijama 21. st. otvorio se ponor ideja novih sportsko-rekreacijskih ponuda sadržaja u procjepu s konciznim stavom i nužnim potrebama koje u svakodnevnicu ostvaruje i ima potrebu konzumirati stanovnik grada različitih dobnih skupina prema vlastitim afinitetima.

Prethodi nam, isključivo kao alternativa, prostorno planska „ex ante“ regulacija: je li planiranje prostora Umaga uz dugoročnu dominantnost područja „sportsko-rekreacijske namjene“ provedivo u budućnosti s istim mjerama kao u prethodnom planskom razdoblju prisutnosti protežirane gospodarske grane turizma na opaženom realiziranom predjelu grada? Ili su već svi kapaciteti poželjnih lokacija koje definiraju priobalje a u dijelu i zaobalni dio u prethodnom razdoblju zauzeti i iskorišteni, te ih planski možemo jedino usmjeriti kroz optimizaciju, revalorizaciju i reinventarizaciju u njima samim, s istom (sličnom) metodologijskom analogijom u primjeni za starogradske jezgre koje su prvenstveno planirane za rekompoziciju i rekonstrukciju.

Opaža se da su granice rasta prevladavajućih funkcionalnih namjena dosegle obuhvatne maksimume u odnosu na zatečeno korištenje površina i njihovu plansku osnovu izvorne povijesne jezgre, zaokruženog oblika i forme, s razdvajanjem raznovrsnog okolnoga postojećega poljoprivrednoga, šumskoga i zelenoga fonda. Stanovnik koji cjelogodišnje koristi iste te namjene samo ih dijelom financijski budžetski „puni“, jer danas prevladava u takvome namjenskom korištenju turist. U današnje vrijeme je to pretežno strani gost koji dolazi s emitivnih tržišta zapadne provenijencije u očekivanju iste ili slične razine standarda usluge i količine materijalizirane određene funkcije kao i u svojoj neposrednoj razvijenoj sredini. Svaki subfunkcionalni dijagnostificirani naslijeđeni prostorni sklop, iz prethodnog razvojnog perioda, nije sadašnjem stranom gostu prihvatljiv niti u vrijeme povremenog odmora kao takvog.

---

⁵ Prvi turistički prospekt izdan 1932. godine pod naslovom „Umag Istra kupališno mjesto za nemilionere“ u kojem je oslikana cjelokupna ponuda ovog kraja (već se tada spominje da su gostima na raspolaganju tri kupališta, teniska igrališta, igrališta za koturaljke te razne gimnastičke sprave) (Otočan, 2010). Nesigurni i mali turistički pomaci za vrijeme talijanske okupacije mnogostruko su kompenzirani zaletom kvalitetne izgradnje i prihvatljive ponude nakon oslobođenja. Od samog gradskog središta Umaga, sjevernije se nalazi turistički kompleks Punta, u kojem se posebno izdvaja hotel „Adriatic“. Osim samog grada Umaga, u Savudriji, koja je 10-ak km sjevernije, turizam se počeo razvijati prije nego li u Umagu. [2]

⁶ Najznačajniji turistički objekt u Savudriji bilo je morsko lječilište „Grazer Anna Kinderspital“, izgrađeno 1908. godine nedaleko od svjetionika (koji je sagrađen 1818., visok 36 metra te ujedno najstariji svjetionik u Hrvatskoj). Kupalište je podigla općina Graz za mladež iz Štajerske iako su dolazili djeca iz drugih dijelova države. Austrijanci su između dva svjetska rata od privatnika otkupili zgradu lječilišta i proširili kapacitete ljetne dječje kolonije. [2]

Posljedično njihovo prvenstveno ne odricanje od standarda (više) srednje klase, niti po koju cijenu, a u zatečenim domaćim nacionalnim turističkim okvirima prethodnog socijalističkog uređenja i samoupravljačkih pozicija, dok ono izuzetno u samo vrlo malom dijelu dotiče njihovu zahtjevnu potražnju i očekivanja usluge u jedinstvenim lokacijama luksuznih hotela s otvorenim pogledom na Jadransko more. Sve to se odnosi i za dodatnu turističku ponudu koja je ekonomijski ispod zapadnog standarda cijena usluge za njenu istu razinu.

Pitanje koje se postavlja je slijedeće: što se dodatno moglo promijeniti tj. poboljšati u takvom prevladavajućem preuzetom stranom načinu potreba korištenja i očekivanih usluga na jadranskoj obali? To je „prevashodno“ između ostalog: jedinstvena priroda, naslijeđena kulturna baština nezagušena novogradnjom, urbani predijeli sadržani od arhitektonskih, socioloških i povijesnih i prirodni krajolici autentičnoga sadržaja, bez izraženih arhitektonskih eskapada, pojedinačnih, formativnih ili naseljskih, dijelom i intervencijski kompozicijskih unutar graditeljskoga nasljeđa.

RASPRAVA

Fizionomska preobrazba prostora Grada Umaga pod utjecajem sportsko-rekreacijskog turizma najviše se očituje u proširenju naselja Umag te u izgradnji turističke infrastrukture. Prostor koji je prvi zahvaćen turističkom izgradnjom je područje Punte, sa sjeverne strane Umaga. Tamo su se još prije 2. sv. rata otvorili hoteli. U razdoblju od 1963.-1971. godine sagrađeni su hoteli Punta (Depadance Plitvice, 1963.), Adriatic koji je bio prvi hotel „A“ kategorije (prvi dio izgrađen 1964. te 1967. dovršen s dodatkom bazena, a u neposrednoj blizini nalazila su se teniska igrališta, mini golf) Obilježja trećeg perioda izgradnje turističke infrastrukture od 1990. do danas su renoviranje postojećih turističkih kapaciteta, kojim se je željelo podignuti kvalitetu smještajne ponude Umaga, diversifikacija popratnih sadržaja te gradnja luksuznih: Residence Skiper (2001.), Melia Istrian Villas (2007.) i Kempinski Hotel Adriatic (2009.). (Sl. 4.) Izvršena su preuređenja samih hotela, ali i popratne infrastrukture (posebice sportske). [6] Vrijedi li sve nagomilano iskustvo planiranja (prostornog i urbanističkog), projektiranja i implementacije u pojedine prostorne cjeline i obuhvate gradova s naseljima upravu merkantilističke mantre koja podrazumijeva reciprocitet radnih mjesta i vrijednosti investicije. Je li moguće danas pa tako i u bliskoj budućnosti upravljati s drugim po redu nakon Zakintos, koji je naročito privlačno mjesto za mlađe generacije željne provoda, pritisku opterećenja turističkih odredišta s više od 100 na 1 u mjeri turist na stanovnik u špici ljetne turističke sezone? Ili trebamo ispustiti svaki oblik zdravorazumnog osigurača prostornoga razvoja i kod izrade svih oblika prostorno planske dokumentaciji te isključivo nastaviti sa stručno i društveno utjelovljenom socijalističkom paradigmatom razvoja i progresa, koji se manifestira i na svekoliku prostorno scensku fizičku formu i njenu kulisu u kojoj za stalno prebivaju domaći stanovnici, a ne samo poput turista ostvaruju povremeni boravak. Dodatno je za raspravu upitno u kolikoj mjeri u svemu tome žive i preživljavaju i domaći stanovnici takvu društvenu prilagodbu. Umag je predstavljen i istražen kao najsjeverozapadnije hrvatsko jadransko odredište. Planiranje grada je smatramo poznati proces, planiranje koncepta turističkog „resorta“ tek očito trebamo naučiti kao sinergijsko optimiziranje s lokalnom zajednicom, jer strani kapital dominantno ga je i patentirao kao takvog potrošačkog po (svim) vršnim razinama kapaciteta, u našem primjeru povijesno sjedinjenog prostora i ljudi u gradu Umagu.

⁷ Umag kao turistička destinacija već godinama koristi agenciju "B4" kao uspješnu formulu za rješavanje nedostatka gostiju i raznih manifestacija u zimskom periodu. "Be four" je slovenska agencija koja se bavi organizacijom sportskih kampova, događanja, zastupanjem saveza i klubova, održavanjem, upravljanjem i izgradnjom nogometnih igrališta, kao i pružanjem usluga u turizmu. [7]

ZAKLJUČAK

„Grad Umag vodi posebnu brigu o sportskoj infrastrukturi te kontinuirano ulaže u istu ne bi li konstantno dizao ljestvicu kvalitete, kako za posjetitelje Umaga, tako i za svoje sugrađane koji se sportom mogu baviti već od malih nogu. Preko pedeset sportskih udruga aktivno je u Umagu, a Grad bezrezervno svima pruža veliku podršku. Sport u Umagu nije samo pojam, sport je stil života, predznak zdrave zajednice s psihofizičkog aspekta. Iz godine u godinu potvrđujemo status grada sporta, grada rekreacije i kvalitetnog aktivnog života cijele njegove zajednice“, zaključuju u priopćenju iz lokalne uprave. [8] Opaženo je da se u prirodnom predjelu, u dokumentima prostornog uređenja, stimuliraju sve više slobodne aktivnosti smještene u blizini naselja ili njegovim rubnim turističkim dijelovima. Istraživanjem nailazimo, na planski opravdane ili neopravdane dodatne zahtjeve za sve zatečene specifične prirodne uvjete koje koristimo u funkciji aktivnog boravka na otvorenome. Definiranim ciljevima prostornog razvoja „zelene infrastrukture“ te provedbom zelenih i plavih koridora moguće je postići plansku integraciju urbane i ruralne sredine, što je primjenjivo i na ovome radu u buduće. Ovim istraživanjem promišlja se model otpornog grada na primjeru Umaga i njegove perimetrijske ruralne sredine pripadajućih okolnih naselja u kontekstu zelene agende.

LITERATURA

<https://gradonacelnik.hr/vijesti/nakon-cetiri-godine-izrade-jednoglasnom-odlukom-donesen-prostorni-plan-grada-umaga/>

Bužleta, T. (2012). 'Sportsko-rekreacijski turizam u turističkoj ponudi grada Umaga', Diplomski rad, Sveučilište u Zagrebu, Prirodoslovno-matematički fakultet, Downloads/buzleta_tina_pmf_2012_diplo_sveuc.pdf

Pogačnik, A. (2008). 'Prostorsko načrtovanje turizma', UL, FGG, Ljubljana. str. 100

https://www.udruga-gradova.hr/wordpress/wp-content/uploads/gravity_forms/5-da82f4ab9743496bfed43c1783bbedd1/2016/12/Prilog-3_Umag-sportska-knjizica-HR-1.pdf

Otočan, D. (2016). 'Razvoj sportskog turizma u većim gradovima Istre', Diplomski rad, Sveučilište u Zagrebu, Kineziološki fakultet, <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:117:50861>

<https://coloursofistria.com/aktivnosti/priroda-je-najbolji-teren-za-rekreaciju-na-otvorenom?>

<https://www.glasistre.hr/istra/2025/03/03/umag-zimi-zivi-sportski-turizam-986641?>

<https://www.eurostarumag.hr/novosti/detaljno/umag-vodea-sportska-destinacija-s-planovima-za-daljnji-razvoj?> <https://umag.hr/informacije/prostorni-plan-uredenja-grada-umaga-ppug-umag-77> file:///C:/Users/denis.ambrus/Downloads/137213861-rjenik-turizma-word_compress.pdf

PRILOZI

Slika 1. Umag – starogradska jezgra na poluotoku (Izvor: autor, 2025.)

Slika 2. Umag – luka i ACI Marina (Izvor: autor, 2025.)

Slika 3. Umag – stadion Stella Maris (ATP Stadion "Goran Ivanišević")
(Izvor: autor, 2025.)

Slika 4. Umag - Crveni Vrh, Savudrija (Izvor: autor, 2025.)